

Frihed, at Ingen i nogen Maade er tvungen til at benytte den, men at Enhver i saa Henseende kan selvstændig gjøre, hvad han vil. Det maa bestemtes, modsiges, at det, at denne Frihed gives til dem, som trænge til den, skulde være uretsfærdigt mod dem, der ikke trænge til den.

Jeg skal dernæst gaae over til at sige et Par Ord om de Indvendinger, som den ærede Taler gjorde mod Enkeltheberne. Han sagde først, at han fandt det forunderligt, at det første, hvorom Biskoppen efter § 1 skulde spørge en Mand, der forlangte at blive ordineret af ham, var, om han var fri for Værnepligten, men det kommer af, at den ærede Rigsdagsmand har læst Paragrafen paa sin Maade, og han vil helst være fri for Loven. Der staaer jo: „Den Kandidat, som ønsker Præstevieelsen, kan henvende sig til hvilken Biskop, han vil, osv.“ Deraf følger, at det Allersførste, Biskoppen maa forsikre sig om, er, om den Vedkommende er theologisk Kandidat; det maa han bevise med de Attester, som ere meddeelte ham fra Universitetet. Dernæst talte den ærede Rigsdagsmand om en Mængde forskjellige andre Ting og sagde, at man ikke kunde vide, om Kandidaten havde opfyldt dem eller ikke; men der er jo sagt i Lovforslaget, at han skal opfylde alle „øvrige befalede Betingelser“, og derunder troer jeg, at alle de findes, som det ærede Medlem talte om. Det Eneste, hvorom der ellers kunde være Spørgsmaal, var, om han var fri for Værnepligten, og derfor er denne nævnt i Paragrafen; men alt dette har det ærede Medlem ikke seet. Imod § 2, der handler om, at Biskoppen, naar han meddeler Præstevieelsen, melder dette til Kongen, som derpaa giver den Indviede Ret til præstelig Virksomhed i Folkekirken og bringer det til offentlig Kundskab, indvandede han, at Menighederne jo ikke kjende denne nye Indviede. Nei, men de Folk i Menighederne, der ønske at have en saadan Mand, gjøre ligesom alle Andre i et saadant Tilfælde, de søge ham op. Det finder jo Sted i alle Forhold, at man søger efter det, man trænger til, og som ikke ligger lige for Haanden, og desuden vil naturligtvis Kandidaten, naar han hører, at man der eller der søger en saadan ordineret Mand, komme og tilbyde sig selv. Den Præst,

som nu sendes til et Sogn, kjender Menigheden jo heller ikke, og naar jeg har været tilstede ved en Præsts Indsættelse af Provsten, har jeg altid hørt denne hønlige bede Menigheden om at tage godt imod ham, nu da han var bleven bestillet af Kongen; men det er den jo nødt til, den kan ikke blive fri, den tvinges dertil af Regeringen. Der er intet Tilsyn fra Menighedens Side. (Rrog: Nei, men fra Statens!) Ja, der kommer det; vil man blot lade Provsten og Biskoppen raade, saa er Alting godt og ubmærket. Den ærede Rigsdagsmand siger, at det er uværdigt, at Kandidaten reiser hen til Menigheden for at tilbyde sig; men jeg vil spørge ham, om ikke de, der ønske at erholde et ledigt Embede, nu reise til Kirkeministeren og Biskoppen og anbefale sig dertil? Jeg har hørt at Biskoppen ofte kan være i Forlegenhed, fordi der er Mange, der trænge lige haardt paa; men er det da mere uværdigt at tilbyde sig hos Menigheden end en Biskop? I begge Tilfælde haaber Vedkommende jo Bønhørelse; men i det ene Tilfælde tilbyder han sig til Den, der kun skal bestikke ham, i det andet derimod til dem, der selv skulle bruge ham. Jeg seer ikke, at der er noget Uværdigt heri; det er ikke Andet, end hvad der nu finder Sted, kun i en anden Form, som dog ikke bevirker nogen væsentlig Forandring. — Endelig kom den ærede Taler til at omtale § 3 og meente, at Forslagsstillerne ganske havde overseet, hvad de dog burde have seet, nemlig Alt, hvad der angik Kirkebøgerne og alle de Oplysninger med Hensyn til det borgerlige Liv, man deri søger, men disse Ytringer maae være begrundede paa, at den ærede Rigsdagsmand kun overfladisk har seet, hvad der staaer i dette Forslag, thi ellers var han ikke kommen frem med dem. Der er nemlig i § 3 henvist til „de i Lov af 4de April 1855 angivne Regler“, og i denne Lov § 3 hedder det: „Fremdeles bør den Paagjældende meddele til Kirkebetjenter og til Præsten i hans eget Sogn alle til Kirkebøgernes nødtværende fornødne Oplysninger angaaende enhver kirkelig Handling, som udføres af en anden Præst, idet Sognets Præst er forpligtet til at paasee, at Alt, hvad Lovgivningen kræver, bliver indført i Sognets Kirkebøger“. Naar den ærede Rigsdagsmand havde givet sig saa